

Силабус навчальної дисципліни
«Етика та академічна доброчесність в освіті і науці»
 Галузь знань Для всіх галузей знань
 Спеціальність «Для всіх спеціальностей»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна із циклу вибіркових дисциплін
Курс	2 (другий)
Семестр	4 (четвертий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити /120 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Предметом вивчення курсу «Етика та академічна доброчесність в освіті і науці» є правила та етичні норми поведінки в освітньому та академічному середовищі, етичні принципи і нормативно-правові засади академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності, наукове авторське письмо, технології створення оригінальних авторських наукових статей та кваліфікаційної роботи на здобуття освітньо-наукового рівня «доктор філософії».
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	<p>Метою курсу є формування компетенцій із питань академічної доброчесності, розуміння основних принципів академічної доброчесності та її значення для іміджу науковця та закладу вищої освіти, моральних і правових норм та наслідків їхнього порушення; опанування методами і технологіями створення наукових авторських текстів із високим рівнем унікальності.</p> <p>Важливим компонентом курсу буде вивчення програм на основі штучного інтелекту, зокрема принципів роботи GPTChat, діяльність якого вже сьогодні викликає етичні побоювання щодо його потенційного використання в шахрайських цілях (створення фейкових облікових записів у соціальних мережах або поширення дезінформації). Водночас розвиток GPTChat та інших технологій штучного інтелекту потенційно може принести суспільству безліч переваг, включаючи покращення комунікації, підвищення продуктивності, тому важливо вже сьогодні осмислити функціонування цього явища в системі можливих перешкод і для академічної доброчесності.</p>
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>Результатом вивчення курсу стане:</p> <ul style="list-style-type: none"> - набуття практичних навичок етичної поведінки в академічному середовищі; - засвоєння основних правил організації наукового пошуку; - набуття навичок коректного оформлення власних наукових робіт; - оволодіння способами виявлення різновидів прихованого плагіату; - набуття навичок роботи з інтернет-сервісами виявлення рівня унікальності текстів, наявності плагіату, а також текстів, згенерованих ШІ (Unichek, Turnitin, Ukrund, Copyscape Premium, Copysentry, PlagAware тощо);

	<p>- опанування методами створення наукових текстів із дотриманням високих стандартів та принципів академічної доброчесності.</p> <p>Також у контексті курсу здобувачі навчатимуться етично правильно працювати з програмами штучного інтелекту (ШІ) та GPTChat, зокрема, та враховувати потенційні негативні наслідки ШІ для конфіденційності даних, ідентифікувати дезінформацію в академічному просторі.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<p>Отримані в результаті проходження курсу практичні навички з етичної поведінки в академічному середовищі та вміння коректного оформлення текстів наукових публікацій із високим рівнем оригінальності будуть використані для отримання високого рейтингу науковця та формування позитивного наукового іміджу в подальшій як науковій, так і професійній діяльності фахівця.</p> <p>Компетентності: комунікативна, наукова, цифрова, мовна.</p> <p>Вивчення роботи з GPTChat і програмами на основі ШІ може допомогти в розробці етичних принципів та впровадження технологій ШІ в академічному та професійному середовищі, а також розробити програми, які допоможуть майбутнім фахівцям адаптуватися до мінливого ринку праці. Крім того, здобувачі будуть долучені до розробки політик для захисту конфіденційності особистої інформації та запобігання неправомірному використанню технології штучного інтелекту.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Академічна доброчесність: правові засади та термінологічний апарат. Поняття «академічна доброчесність» та його значення в системі сучасної європейської освіти. Нормативно-правова база університетської спільноти: закони, стандарти, кодекси, положення. Поняття про авторське право, наукову репутацію, імідж ЗВО.</p> <p>Академічна доброчесність як центральне поняття сучасної академічної спільноти. Соціальна роль та суспільне значення, принципи і структура академічної доброчесності. Права та обов'язки представників наукової спільноти. Формування академічної культури у студентів на прикладах українських та європейських ЗВО. Види прояву недоброчесності: плагіат, шахрайство, фабрикація результатів, шантаж, підкуп, конфлікт інтересів.</p> <p>Наукове авторське письмо. Основні правила організації наукового пошуку. Мовна специфіка наукового тексту. Коректне оформлення власних наукових робіт. Презентація наукових доповідей.</p> <p>Технічна складова академічної доброчесності.</p> <p>Процедури та способи досягнення академічної доброчесності у процесі освітньої та наукової діяльності. Способи приховування та визначення плагіату в текстах. Робота з сервісами пошуку ознак плагіату в тексті. ДСТУ 8302:2015 та міжнародні стилі цитування.</p> <p>Проблеми професійної етики у сучасній академічній спільноті.</p> <p>Значення академічної доброчесності для іміджу й рейтингу ЗВО.</p> <p>Організація система менеджменту якості в НАУ. Університетський репозитарій та його колекція. Етика використання наукових досягнень. Міжособистісні стосунки у науковому колективі.</p> <p>Етичні аспекти в роботі з програмами на основі ШІ.</p> <p>Види занять: лекції, практичні.</p>

	<p>Методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснювально-ілюстративний метод; - метод проблемного викладання; - репродуктивний метод; - дослідницький метод; - інноваційні методи навчання (круглий стіл, дискусія, мозковий штурм тощо). <p>Форми навчання: очна, дистанційна.</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Базові знання з дисциплін «Українська мова», «Ділова українська мова», «Наукові комунікації у фаховій діяльності», «Філософія»</p>
<p>Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ</p>	<p>Навчальна та наукова література:</p> <p>1.Бойко Н., Коткова Л., Литвинська С., Приходько О., Самборин В. Evaluative potential of the component composition of phraseological units of the ukrainian language regarding indication of the world of emotions. AD ALTA: journal of interdisciplinary research. 13/01-XXII. 2023. С. 132–137. URL: https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000925136500024 (видання індексовано в наукометричній базі «Web of Sciences»)</p> <p>2. Кошетар У. П., Литвинська С. В., Приходько О. Ю. Концептуальний апарат фахової наукової комунікації. Науковий збірник «InterConf+», 28(137): за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної конференції «Теорія і практика науки: ключові аспекти», Рим, Італія, 19-20 грудня 2022 р. С.124-135. DOI: https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.12.2022 (входить до наукометричної бази Index Copernicus)</p> <p>3. Кошетар, У., Литвинська, С., & Сібрук, А. Перспективи наукових комунікацій в контексті цивілізаційних викликів в XXI століття. Scientific Collection «InterConf+», (26(129), 2022, 106–118. URL: https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.10.2022.011 (входить до наукометричної бази Index Copernicus)</p> <p>4. Культура наукової мови та комунікації: практикум / уклад.: С. В. Литвинська, О. Ю. Приходько, А. В. Сібрук, Х. М. Стецик. Київ : НАУ, 2024. 48 с. URL: https://umk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/Praktykum_Kultura-naukovoi-movy-ta-komunikatsii_20.03.2024.pdf</p> <p>5.Наукові комунікації у фаховій діяльності: навч. посіб. / Литвинська С.В., Добровольська Л.А., Дячук Т.М., Кошетар У.П., Онуфрійчук Г.І., Приходько О.Ю., Сенчило-Татліліоглу Н.О., Сібрук А.В., Стецик Х.М. Київ: НАУ, 2024. 136 с. URL: https://umk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/Navch.-posib.-NKFD-ost.a5Obkl-1.pdf</p> <p>6. Приходько О., Литвинська С. Методологічні аспекти викладання навчальної дисципліни «Наукові комунікації у фаховій діяльності» для майбутніх фахівців. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук. праць. Київ : НАУ, 2023. № 22. С. 64 – 72. URL: https://jrnl.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/17604 СТАТТЯ група Б</p> <p>7. Приходько О., Шапенко Н. Проблеми штучного інтелекту та GPT-чату в контексті академічної доброчесності здобувача вищої освіти. Аксіопсихологічні вектори розвитку сучасної освіти: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тернопіль, 19-20 жовтня 2023 р. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка,</p>

	<p>2023. С. 67-70. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/31042/1/Zbirnyk_materi_aliv_konferentsii.pdf</p> <p>8. Sibruk, A. V., Lytvynska, S. V., Koshetar, U. P., Senchylo-Tatlilioglu, N. O., Stetsyk, C. M., Diachuk, T. M., & Sibruk, V. L. Ukrainian education system: war challenges. Multidisciplinary Science Journal, 5, 2023. ss0502. URL: https://doi.org/10.31893/multiscience.2023ss0502 (видання індексовано в наукометричній базі «Scopus»)</p> <p>9. Sibruk, A.V., Lytvynska, S.V., Koshetar, U.P., Senchylo-Tatlilioglu, N.O. and Tatlilioğlu, K. Stylistic figures as a factor in the formation of communicative intention in scientific linguistic texts. ACNS Conference Series: Social Sciences and Humanities, 3, 2023. P. 02005. Available from: https://doi.org/10.55056/cs-ssh/3/02005</p> <p>10. Sibruk A., Lytvynska S., Khalinovska L., Senchylo-Tatlilioglu N., Sibruk V., Stetsyk Kh. The problem of air transport terminology (safety aspect) // Transportation Research Procedia. Volume 63, 2022, Pages 2803-2811. URL: https://www.sciencedirect.com/science/ (видання індексовано в наукометричній базі «Scopus»)</p> <p>11. Ділова українська мова: навч. посіб. / С. В. Литвинська, А. В. Сібрук, Г. І. Онуфрійчук, Х. М. Стецик. Київ : НАУ, 2021. 124 с. URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/54005/5/05_%D0%94%D0%A3%D0%9C_%D0%9F.pdf</p> <p>12. Сібрук А.В., Литвинська С.В. Стилiстичнi фiгури як конвектори лiнгвiстичної композицiї наукового тексту. Інформація, комунікація, суспільство 2022 : Матеріали 10-ї Міжнародної наукової конференції ICS-2021. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. С. 121-122. URL: https://drive.google.com/file/d/1aw5eFavhYevKvfPRFM88DK7ocoWskZk/view</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, проектор
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Модульна контрольна робота, залік
Кафедра	Кафедра української мови, історичних та соціоінформаційних комунікацій
Факультет	Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Викладач(і)	 <p>ПІБ викладача: Сібрук Анастасія Володимирівна Посада: в.о. завідувача кафедри Науковий ступінь: к.філол.н. Вчене звання: доцент Профайл викладача: Тел.: 4067714 E-mail: anastasiia.sibruk@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 8.903</p>

		<p>ПІБ викладача: Приходько Оксана Юріївна Посада: доцент Науковий ступінь: к. пед. н. Вчене звання: доцент Профайл викладача: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=OdUJp6QAAAAJ Тел.: 4067714 E-mail: oksana.prykhodko@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 8.901</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс, викладання українською мовою.	
Лінк на дисципліну	pyldksl	